

Bu genç de sonunda özüne uygun bir mesleki ortam bulabilmiştir. Tıp eğitimi şu andaki işinin kalitesine önemli katkı sağlamaktadır kuşkusuz. Ama uzun, zahmetli ve masraflı bir eğitim olan tıp eğitimi, ekmeğini çizimle kazanmak isteyen bu genç için zorunlu muydu? Onun yerine hekimlik mesleğine bağlanabilecek başka bir genç yerleştirilmiş olsaydı daha iyi olmaz mıydı?

Örnek -3

"İlk yıl, üniversite tercih formumu dolduracağım günler yaklaştıkça içimi bir sıkıntı kaplıyordu. Çünkü annem öğretmen olmamı istiyordu. Evlenip çocuk sahibi olduğum zaman boş vakitlerim olabileceğini, evime vakit ayırabileceğimi düşünüyordum. Babam işletme - iktisat eğitimi görmemi öneriyordu. Ben ise çok sevdiğim bir arkadaşımın girmek istediği uluslararası ilişkiler bölümüne gitmeyi ve diplomat olmayı düşünüyordum. Okulda başarı düzeyim düşük, matematikten durumum daha da kötüydü. Ama ben okulda iyi öğretim yapılmadığına, dershaneye giderek kendimi geliştireceğime inanıyordum. Bu inançla iki yıl süreli dershaneye devam ettim. Orada yapılan sınavlarda da puanım düşüktü. Öğretmenlerim istediğim bölüme girme olasılığımın çok düşük olduğunu söyledilerse de aldırmadım. Tercih bildirim formuma önce uluslararası ilişkiler alanı ile, daha sonra siyaset bilimi, kamu yönetimi gibi alanlarla ilgili programları yazdım. İlk yıl hiçbir yere yerleşemedim. Yine bir yıl dershaneye gidip aynı bölümleri yazdım ama son bir iki tercihim de sosyolojiden yaptım. Fakat bir tercihimde kodlama hatası yapmışım. Zihin engelliler programına yerleştirildim. Bu bölümü bitirince zihinsel özürü çocukların öğretmeni olurmuşum. Böyle bir meslek aklımın ucundan geçmiyordu. Annem bu programa kayıt yaptırmamı ve öğretmen olmamı istedi ama ben reddettim. Çünkü uluslararası ilişkilere girebilmeyi bir kere daha denemek ve on aylık vaktimi sınava hazırlanarak değerlendirmek istiyordum. Yine dershaneye gittim ama bu defa, bir önceki yıl bir programa yerleştirildiğim için ağırlıklı ortaöğretim puanım çok düşü. Zaten sınavda iyi bir puan da alamamıştım. Böylece üniversite eğitimi görme şansımı tümüyle kaybettim."

Bu örnekte yeteneklerini iyi değerlendiremeyen, sınav sisteminin özelliklerini bilmeyen ya da inceleme gereği duymayan, dikkatsiz bir gencin yanlış kararları sonucunda fırsatları nasıl yitirdiği görülmektedir. Bu örnekler gençlerin öncelikle akademik yetenek düzeylerini iyi değerlendirmeleri, bir yükseköğretim programına yerleşebilmek ve üst düzeyde eğitim görebilmek olasılıklarını iyi değerlendirmelerininne kadar önemli olduğu görülmektedir. Akademik yetenek düzeyi yüksek bir genç tercihlerini belirlerken alan seçiminde hata yapsa bile bunu daha sonra düzeltme olanağını bulabilir. Ama okul başansı ve yetenek düzeyi sınırlı olan gençlerin çok dikkatli davranmaları, yüksekte uçmamaları

ve durumlarına uygun eğitim alanlarında okumaktan mutlu olmayı bilmeleri çok önemlidir.

Yükseköğretime Başvuracak Gençlere Öneriler

Yükseköğretimde program tercihlerini belirleme aşamasında olan bir gencin şu hususları göz önünde bulundurması yararlı olur:

1. Önce kendini dinlemeli, geçmişte ne gibi işleri yaparken, ne gibi ortamlarda bulunurken mutlu olduğunu, ne zaman gerginlik ve sıkıntı duyduğunu hatırlamaya çalışmalıdır. Böyle bir içe bakış yöntemi kişiye hangi konuları kolay öğrendiği, hangi alanlarda çalışmakla mutlu olduğu hakkında bir fikir verir. İlgi alanına uygun alanda çalışan insanlar çalışmayı bir angarya değil bir zevk olarak yaşarlar.
2. Meslekler, eğitim programları ve çalışma yaşamı hakkında bilgi verici kaynaklara ulaşmaya, onları dikkatle izleyip değerlendirmeye çalışmalı, girmeyi düşündüğü bölümlerde verilen eğitim hakkında bilgilenmek için mümkünse oralarda okuyan gençlerle konuşmalı, o alanlardaki eğitimin kendisine sağlayacağı yararlarla kendisinden beklenenleri karşılaştırmalı, bu araştırmayı çok yönlü olarak yapmalı, birkaç kaynağa takılıp kalmamalı, başkalarından duyduklarının doğruluğunu resmi kaynaklara başvurarak sinamalıdır.
3. ÖSYM Kılavuzunu bizzat kendisi okumalı, anlamadığı yerleri öğretmenlerine sormalıdır. Kılavuz, aday ile ÖSYM arasındaki anlaşma metni, kontrat sayılır. Kişi bu dokümanın kendisi ile ilgili bölümlerinin okunmasını başkalarına bırakmamalı, kulaktan dolma bilgilerle hareket etmemelidir.
4. ÖSYM, adayları programlara yerleştirme işlemini bitirdikten sonra bazı programların kontenjanlarının dolmadığını görenek ek yerleştirme işlemi yapmaktadır. Bu da ya öğrencilerin yeterince bilgi sahibi olmamalarından ya da önyargılı olmalarından dolayı ilk tercih listelerinde bu programlara yer vermediklerini göstermektedir. Oysa bu programlar bir çok öğrenci için uygun olabilir.

Sevgili üniversite adayları

ÖSYM Tercih Bildirim Formunuzu doldurduktan sonra siz imzalayacaksınız. Bu demektir ki tercihlerinizin yapınıza uygunluğundan siz sorumlu olacaksınız. Bu sorumluluğu ne derece bilinçli olarak yerine getirirseniz gelecekte o derece halinden hoşnut bir kişi olabilirsiniz.

Meslek yaşamınızı mutlu ve yararlı olabileceğiniz çalışma alanlarında sürdürübilmeniz dileği ile,

Prof. Dr. Yıldız KUZGUN
ÖSYM

